

VRIJGEZEL BEVOORDEELDE VERPLEEGSTERS EN KANTOORMEISJES IN TESTAMENT

Rijk door parels, tabak en rubber

Antonie de Stoppelaar Blijdesteyn behoorde tot de forensen die in Oost-Indië en Amsterdam hun fortuin maakten en het Gooi als woonplaats kozen voor hun gezondheid: actief in Amsterdam en slapen in Bussum.

De Stoppelaar werd geboren in Sneek in 1855, als het jongste kind van dominee Isaac de Stoppelaar Blijdesteyn en Catharina Haga. Net als zijn vijf broertjes en zusjes had ook hij rood krullend haar, zo opmerkelijk dat Prof. Van Bemmelen uit Groningen een erfelijkheidsonderzoek deed: al zes generaties rood krullend haar! De prof kon toen nog niet weten dat dat komt door een stukje DNA van de Neanderthalers. Prachtig haar, uniek!

Antonie kende Oost-Indië al van zijn peetoom Antonie Haga (1834 -1902) die in Indië commandant en chef van het Departement van Oorlog was en van zijn grootvader, Daniel de Stoppelaar Blijdesteyn, die handelde

■ Tabaksoogst bij de maatschappij Deli in 1905. FOTO: DELI-MIJ

■ Antonie de Stoppelaar Blijdesteyn.

de Stichting Blijdesteyn, met het doel verpleegsters en kantoor-meisjes een gezonde vakantie te geven. In 1928 ging de vakantie-villa op de hoek van de Soestdijkerstraatweg en de Curaçolaan te Hilversum open, die geschikt was voor 12 dames. Vanuit deze villa konden de dames wandelingen maken door het Gooi. Hiermee maakt Antonie de Stoppelaar Blijdesteyn iets waar van de vier regels van de korte principeverklaring van de Doopsgezinde Gemeenschap, waartoe hij behoorde.

*Dopen wat mondig is,
Spreken dat bondig is
Vrij in 't christelijk geloven
Daden gaan woorden te boven.*

Bronnen:
diverse krantenberichten uit de periode 1885-1928 en gegevens uit Archief Gooi en Vechtstreek.

Gerard Hoogendijk

■ De ijsbaan op het Museumplein in 1907 FOTO: AMSTERDAMSE IJSClub

in koloniale producten zoals koffie, thee, suiker en kruiden.

Parels en parelmoer

Antonie kwam in 1885 in Deli aan, 30 jaar oud, om een tabaksplantage te leiden. In mei 1895 ging hij naar Poeloe-Tello, een paradijselijke eiland voor de westkust van Sumatra, waar de kust rijk is aan parels en parel-

moerschelpen. Handel! Antonie verkreeg een concessie om drie maanden naar parels te duiken bij de Batoe-eilanden. In november 1895 kreeg hij verlof om bij de Kei-, Tenimber- en Zuidwester-eilanden van Amboina te duiken naar deze schelpen. Nee, het was niet Antonie die dook, hij organiseerde het alleen maar. In augustus 1896 richtte hij de N.V.

Nederlandsch-Indische Parel-schelpvisserij op, waarvan hij directeur werd.

Tabak en rubber

Vanuit Amsterdam investeerde Antonie ook in plantages op Sumatra. In 1896 was hij mede-oprichter van de Tabakmaatschappij Sakoeda gelegen in de regio Langkat. Van 1899 tot 1920 was hij achtereenvolgens directeur van verscheidene tabaksplantages in die regio. Daarnaast vervulde hij tot zijn dood verscheidene commissariaten van tabaksfabrieken, een verzekeringsmaatschappij en een rubbermaatschappij in Oost-Indië.

Het kreeg de naam Luchtkasteel. In Bussum kocht Antonie een kleine villa bij het station Naarden-Bussum, ontworpen door architect Klaas Feenstra. Antonie verhuisde in 1920, 65 jaar oud, van de Weteringschans 122 naar de Prins Hendriklaan 7. Voortaan woonde hij in Bussum en werkte hij in Amsterdam. Op 2 januari 1928 overleed Antonie de Stoppelaar Blijdesteyn in zijn villa in de ouderdom van 72 jaar.

Stichting Blijdesteyn

Antonie was ongetrouwd gebleven. Hij stortte zijn vermogen in

Zes generaties rood krullend haar, door een stukje DNA van de Neanderthalers

In Amsterdam was Antonie ook politiek, cultureel en sportief actief. Hij was bestuurslid van de Bond van Vrije Liberalen afd. Amsterdam, bestuurslid van de Amsterdamse Opera Vereniging en commissaris van de Amsterdamse IJclub (1906-1907) die op het Museumplein een schaatsbaan aanlegde waarop de burgerij met 'kunstschaatsen' hun rondjes draaien.

Naar het gezonde Gooi

In 1913 liet Antonie een buitenhuis bouwen op de Vliegheide bij Bikbergen, aan de Oud Bussumerweg 30. Het was gebouwd op palen, net als in Sumatra.

■ Prins Hendriklaan 7 FOTO: GERARD HOOGENDIJK

■ Arbeiders op een rubberplantage. FOTO: EMIL KARL SCHUMACHER